

СТАРИЈАМИ

ГОДИНА VII.

„Старијами“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 0 — 5, — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се пишу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарии А. Пајевића у Новом Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Образ.

Јест', у Црној Гори на коју се радо
Подругљиво смеше наши „просветници“
У земљи двобоја (из ништоља празних),
Земљи проневера, свакидањих крађа, —
Да, међ Црногорци, које грдњом беде
Е злотвор'ма својим ни носа не штеде;
У тој Црној Гори десило се нешто,
Што ће куса пера жидских новинара
Прибележит' једва словима сићушним.

Био један младић у служби државној,
Преко чијих руку прелажаху новци;
Где новаца има ту е' и ђаво нађе,
А ђаво не спава већ све на зло смишља.
Ђаво је младићу стао иза леђа,
Пружајући претом на дукате златне
Причао му дуго о слатима разним,
Што се могу купит' благом па ма чијим;
Гуркао га вешто лакоумљу вељем,
Будио му жеђу за пићем, весељем.
Превари се младић, уједе га гуја,
Засленише очи од сувога злата —
Потроши неколко — ох туђих — дуката.
(А ђаво се опет овом крају врати
Где тај занат давно, у вел'ко занати).

Пуче брука, кад се та работа откри;
Кривцу се не прашта, ни брука с' не таји,
Већ се просу брзо по земљи маленој,
Као муњом неком, стенам' и одјеком.
Свачије се лице зажарило туде,
Свако прошапута: „Несрећни Мргуде!“

То је тамо страшно и да с' у сан снови.
Али јаој, Мргуд има оца жива.
Па кад стигли гласи до старца кукавна,
Те на светао образ паде сенка тавна,
Заплака се старац при пут свог века,
Лати с' цевердара једина му лека:

„Рођени ми синак чисто име оте, —
Па на што ми живот под сенком срамоте!“
— Здери рухо с груди — часа не почаси —
Цевердар опали — свој живот угаси.

Ето то се збило. —

Ал неко ми збори:
„Та то ретко бива и у Црној Гори:“
Ретко — ал не зато што та земља нема
Још много и много оваких оцева,
Већ што је далеко од ваших отрова,
Па не рађа често онаких синова.

— В —

Шетња по Новом Саду.

ССП.

Кад чујем, како већ и ваздушни балон може да се управља по вољи десно и лево по ваздуху, како су људи изумели већ и електричну светлост и сударе на жељезници, како су измислили телеграф и северне медведе, како праве већ чамце (и новац) од папира, како су открили мамутов скелет и силне дефраудације на поштама, онда долазим до уверења и ни мало сад већ више не сумњам, да ћу после 100 година читати у „Пестер журналу“, „Шабачком гласнику“ и другим светским новинама још и такве проналаске, о каквима данас још ни сам Едисон, што је измислио справу што говори (не мислим овде саборске либералне посликике, него фонограф), ни сањати не уме.

Кад дакле узмем после 100 година у Тошиној пивари какве новине да читам, знам да ће бити и од прилике оваких проналазака на свету:

Једна енглеска „Limited Compagny“ дзвршила је градњу гвоздене ћуприје од Енглеске до Америке преко Атланског океана, са одељцима за жељезницу, проста кола, пешаке, јахаче и велосипедисте.

Вароши се осветљују и ноћу сунчаном светлошћу, јер су стаклене призме и огледала тако намештена, да примају и лоне сунчеве зраке с

www.оневстрани земље, на којој је дан, кад је код нас ноћ. Те грдне призме и огледала су у пределу екватора у великој висини намештене, те сунце од антипода наших упира у њих, зраци му се тако ломе, да као год што сад у месец и звезде упиру и њих осветљују, тако ће онда и нашу земљу, те ће Нови Сад уштедети оних 4000 ф, што их годишње на петролеум троши, или бар треба да троши.

Сваки, који има земље, набавиће себи новопронађени и врло практични амрел, који ће филолози српски и хрватски у деведесетом издању Даничићева „Рјечника“ назвати „Тучобран“, управо рећи „Тиџобран“, који ће се чим се небо замути и буде претио лед, туча, одмах разапети и сву њиву покрити, тако да ће њиве поштеђене остати од штете, што ју лед наноси. Амрела ће тих бити паравно разне величине: за 100, 200, 1000 и т. д. ланаца земље, како већ коме треба. Друштва за осигуравање против туче престаће дотле и ликвидираће.

За 100 година ће бити већ измишљена и она давно планирана машина за бирање владиних посланика. Овај апарат неће бити тако комплициран, као што је садањи, неће имати толико точкова-солгабирове, полуга-патароша, клинова-пандура, и клипова-кортеша, а неће владу ни тако скупо стати, као садањи изборни апарат. Тиса ће онда једном руком окретати точак диспозиционог фонда као неки „вергл“, а на све стране ће испадати готови либерални посланици; бирташки рачуни неће се износити, као ове године, пред верификациони одбор, него ће онако ићи у плеву. Машина ће та при окретању чинити лупу: „дадададада. . .“ и тако ће та лупа остати у ушима новим посланицима, да ће ови при сваком гласању на сабору само то умети као навијени репетирати „да, да, да, да. . .“.

Даље ће се после 100 година ударити монопол на атмосферски ваздух. Као што је познато, одраслом човеку треба за дисање у 24 сахата 130 акова ваздуха, с тога ће се плаћати од акова. Школска деца, чиновници по малим канцеларијама, болесници по тесним шпитаљским собама и гости на новосадским светосавским „Беседама“ плаћа ће паравно много мање, јер они не добивају ни близу толико ваздуха, колико би им за здравље и живот по хигијенским правилима требало; али што тим начином уштедели буду, мораће приложити на зидање великих Будапештанских позоришних зграда и палата, где ће се држати и чувати онај ваздух, који је онима у школама, шпитаљима и т. д. фалио.

Паравна је ствар, да ће се и наша села и вароши за 100 година повећати и пољепшати: Тако на пр. село Гардиновци биће онда као сад Нови Сад (т. ј. и у Гардиновци се неће чистити снег са тротоара и сипаће се помије по улицама); Нови Сад ће дотле бити као — Дебрецин (т. ј. и у Дебрецину ће се онда српски говорити); Панчево ће се изједначити с Паризом (т. ј. ни у Паризу неће онда бити српских вероисповедних школа); Будапешта ће бити као Венеција, (т. ј. биће вам то нека морска варош!) и т. д.

А какви ћемо ми бити после 100 година?

И ми, који сад живимо, новине пишемо и један другом вратове крјамо, и ми ћемо се за 100 година променити и усавршити. Ми ћемо тако очврснути, да нећемо више бити тако нервозни и осетљиви; никаква нам зима наудити неће, нити ћемо прљати „шнуфтикле“ због какве кијавице, коју смо навукли идући ноћу кући са свињске даће. Онда ћемо стићи својој давно жељеној мени, т. ј. онамо, „гдје јест злато и сребро“; овде смо га жељни, а тамо ће нам већ и зубе отрти!

ПОДЛИСТАК

Никичина љубав.

Хумореска. — Написао Пуктало. —

Никица је био момче од својих двадесет годиница када је свршио осми ђимназијални разред у М. а још незнашаше, шта је то „љубав“; нити се нађе на кори земаљској створење, које би изазвало или пробудило у њему та осећања, која се зову „љубав.“ Његови другови јако се чудише, како да се он не заљуби? јер ко је знао боље оценити ма коју госпођицу од њега. Њему је доста било бацити само један поглед на какав лепи створ, па да сазна какве има очи, какве обрвице, усташца, зубиће, носић, какве трепавице и т. д. и т. д. И јесте тако. Не бејаше тога, који би боље од Никице знао описати какав лепи створ а овамо никако да се заљуби. Никица више пута говораше својим друговима да је то срећа за њега; јер — вели — не би се баш тако лако извукао с одликом, да сам заљубљен; — јер „љубав“ је кадра узети књигу, те ударити њом о патос а заљубљеног наговорити да изговори ове опасне речи: нећу више да учим, већ идем на шеталиште. За тим фрајла „љубав“ ухвати дотичног Перицу или Стевицу или Тошицу за носић, те га полако одлуче на шеталиште;

ту му малко подигне носић да види, е да ли је ту оно створење, ради кога је он своје књиге оставио. Када фрајла „љубав“ опазе, да је заљубљени угледао свога идола, отрчи с места на својим невидљивим пожицама до тога идола, те га надахне са неким духом, који покрађује кораке, те идол почне много лакше ићи а најпосле малко и застане, заљубљени је међутим већ дојездио — и заједно даље шећу. Дође она т. ј. фрајла љубав и на само предавање; па кад затече своју мушттерију да какав задатак из алгебре на табли решава, надахне га неким духом, који опет има ту особину, да дотичника доведе у забуну, те место плус напише минус. Затим „љубав“ пришане професору нешто на лево уво, овај пак ни пет ни шест, већ извади неку малу књижицу из џепа, те у њу упише „некоме“ величанствен други ред. „А зар ју не видесте синоћ, где се увукла била међу нас певачку дружину, те наговори нашег чика коровођу да каже, е песма није добро испала, како нећемо да слушамо и да није вредно, да се с нама и даље мучи и најпосле тако га је ражљутила, да је оставио дворану. Када је у ходник изишао, ухвати га она за десно уво и одведе га на једну клупицу преко пута, где он затече своју љубазницу, која му проговори: а шта се ти злато моје патим с тима ветропирима, та знају они и без нота певати. „Ах шта се патим? та то ми је дужност“

У Ш Т И П Ц И.

△ Г. Драгутин Јовановић доказује у једноме чланку, да наш првак у пчеларењу г. Ј. Живановић незна шта је рђа. (Но сад, кад је прочитао чланак Драгутинов ваљда је видео шта је рђа!)

□ Исти г. Драгутин, као адвокат пчела раденица, тужује г. Живановића, који је за пчеле употребио реч „марва“, због увреде части. Г. Живановић се осуђује, да мора на немачки превести г. Драгутинов чланак „Живот и развитак пчела“ (ако т. ј. није већ преведен пре него што је српски написан).

× У Вршцу тако отимају маха разна наименовања, да би виша власт ваљало да подигне карантене и да пошаље велики квантум карбола, да се та нечистоћа људски дезинфицира.

○ Направили су читаву хуку буку, што је гђа Ленка Гердечева наименована за вршачку учитељицу, и што је владика узео г. Нику Мандукића за свога секретара; — та то није никакво чудо, чудо би било, да је г. Ника Мандукић наименован за учитељицу, а гђу Ленку да је владика узео за свога секретара!

§. Ако и у Орловату буду бушили артески бунар, назваће га без сумње „Цијуков студенац.“

⊕ Поп Шандор у В. ступа у „друштво умерености“, и тако ће од сад мртваца до гроба отпрати-ти, јер се више неће журити, да благовремено стигне владици на ручак.

Ал има нешто на овом свету, што ми не да, да ту моју дужност савесно испуњавам, а то је „љубав“ према теби злато моје.“ И каква још чуда и покора не чини љубав; једном речи; пословица света не спава мирно (ко ће то веровати — ал четвртина зацело). Фала Богу кад ја нисам заљубљен — заврши Никица — те бар мирно спавам и поче певати: подрж' Боже овако. Другови су му се смејали а његов највернији, пријатељ Зорњача рече му: и ја сам се тек скоро заљубио. Пре неколико дана опазих једну на лађи путујући у Б; такве лепоте нисам никада видео — само сам мало с њоме разговарао, поклонило сам јој једну лепу крушку, за коју ми је обећала, да ће ју чувати за успомену. С њом је путовала њена гђа мајка и један официр. Да потраја дуже до А. још би отишао с њи ма до Б. да се нагледам те лепоте. Ал' запамти Нико! да ћеш се и ти кад тад заљубити, ал' тешко да нећеш бити гори, већ ма који од нас, који смо заљубљени. „Никада“ одговори Никица горко.

Никица је био родом из Ж. Баба је његов имућан човек, има преко триста југара земље, силне салаше и винограде а Никица му је јединац. Када је Никица свршио седми разред у М. мишљаше он, да ли да га пошаље поново у М. или у коју другу варош, да сврши још тај осми разред. После дужег мишљења реши старац да га

4 Сад кад су Гергејија рехабилитирали, што је положио оружје код Вилагоша, ваљало би и ми да рехабилитирамо оне, који су летос у Кивинди-Вилагошу оружје положили.

× Ко каже да наши „нотабилитети“ нису у овој нашој борби победиоци? Та зар нам нису отели заставу („Заставу“) из руку?!

Д о п и с.

Прочитајмо лањски допис
Што из „Бачке“ дође,
Где „Застава“ јасно кличе. . .
Герман с' Тисом како прође!

А сад узми други овај . . .
Из Голубинаца
Па са горњим сравнит' пробај,
Видићеш м екушца!

Па с' и опет запитајмо. .
Ко наш народ газии,
Или овај што потајно —
Народ с' црквом мрази,
Или они који све нас —
Упућују где је спас!

— ек —

пошаље у Б. где ће се још боље изобразити у немачком језику а после нек сврши где год економију. „Каква права, каква медицина — мишљаше он — сврши ти економију, па ево ти земље, које хвала Богу доста имамо, те управљај њом како те Бог учи. Када је дошло време да Никица полази, опрости се он са својом родбином, те отплови парнеју кораблеју у Б. Када је Никица у Б. дошао, није могао за дуго да нађе себи удобан стан. Премда га је његов пријатељ неки Мирко Благовић, кога је у Б. затекао — водио по читавој вароши; остаде он ипак скоро две недеље у гостионици код „златног јелена.“ Ту се јако добро осећао — а како и неби. Музика је скоро сваки дан свирала пред том гостионицом — сва младеж вароши Б. шеће се туда. Тако једног лепога дана — а био је баш неки светац — свираше пред златним јеленом музика. Мирко је дошао код Никице и позвао га, да се мало прошећу. Никици је то јако било по вољи. Елем он ти се накинђури, навуче рукавице и са штапићем у руци поче са Мирком шетати се кроз дрвећем засађено шеталиште. У Б. је било јако много лепа света. Мирко је знао да Никица није заљубљен, ал' није ни он од камена и то је добро знао. — С тога отпочне разговор о женидби, неби ли и Никици отворио густ, да се жени. У свези са женидбом је наравно „љубав.“ Мирко је Никици о љубави

Ђира. А јеси ли чуо, да је турска војска прошла кроз Црну Гору?

Спира. Па што ти је то чудно!

Ђира. Та' но, но, брате. Али помисли само: Турска војска у Црној Гори, а то Црногорцима ништа криво, него су је још својски почастили.

Спира. Па то није ништа ново.

Тако је било од заманде. Кад су год Турци у Црну Гору пошли, Црногорцима никад није било криво, увек су их својски дочекивали и почастили.

Ђира. Оно истина, почастили су их увек, — али друкчије.

Спира. Е, то је баш оно, што ваља да се запамти, да Црногорци знају разним начином почастити, — ко хоће лепо, лепо, — а ко хоће ружно, ружно

Ђира. Тако је и није друкчије. И нех не буде никад друкчије.

Ђира. Је ли већ изишао програм и позив на нов лист „Наше доба“, коме се пештанске колеге тако радују.

Спира. Не знам. Али наслов тога листа чини ми се да је непогун. Треба рећи „Наше (тамо њихово) и Анђелићсво доба“; па онда је сваки даљи програм излишан.

П у с л и ц е.

Богме је то било ових дана на угарском сабору мука и памука. Хрватски су посланици у муку и памуку, а памуком су уши запушили, да не чују грдње предусретљивих Маџара.

тако говорио, да је овоме малко и жао било што није заљубљен. „Док бејаш ветрењаст — говораше Мирко — лебдијаше ми пред очима само „лепушкasto чедo“, а сада када сам почео о тој ствари малко боље размишљати, поче ми пред очима сасвим нешто друго лебдити а то је „лепушкаста богата партија.“ А будући ћеш и ти кроз кратко време постати свршен човек, то треба да се у напред постараш за своју будућност; јер треба да знаш, да око богате партије треба дуго курисати и то не само партији, него и партијиној татици и мамици. Ево прође већ скоро половица године како трцам језик око лепе и богате Розине и тек сам толико успео да сам добио приступ у кућу.

„Ти си наравно у њу јако заљубљен, зар не?“

„Па него човече — ах само да видиш, како изгледа.“

„Ја ти потпуно одобравам, што се толико усиљаваш, да доћеш до руке лепе Розине, јер си у њу заљубљен — ал с којом ћу ја да почнем? прођосмо скоро сво шеталиште, те нисам ни на једну наишао, којој бих и најмање симпатије поклонии.“

„Та ваљда нису овде све — рече Мирко — ја сам у Б. ево већ друга годџна, те многе познајем, има ти ту па још каквих.“

Разговарајући се тако спазисше на једној клупици две женске. Пред њима стајаше неки официр метанишући че-

Ако народ ни сада не проговори, — онда нам ништа друго од бога не треба, само један институт за глувонеме.

Месојеђе се приближује; време женидба и удаја. И ми ћемо опет наш рођени сабор да — просимо. Тиса ће нас похвалити како лепу просјачку торбу имамо, — и желиће нам да је никад не скинемо,

Зар и ти, сине мој возљубљени Уздано је и насмејао се Анђелић, кад је чуо да је и г. Ђурковић у тој депутационој чорби мирођија.

Само се бојим, да се когод из те депутације не забуни, па у место: „Молимо малчицо сабора, — макар као маково зрно!“ да не каже: „Молимо да нам наименујете још једног патријарха!“

Из Ердевика имамо лепу вест, како су се две браде чупкале и грдиле. А народу, да се не би снадали-сао речено је: то тако мора бити, то је конференција.

„Заставим панчевачки дописник тужио се на неке „импорте“, странце, дошљаке, који тамо муте бистру воду. (Наравно тиме се не мисле несрпски елементи, који су Панчево објахали, него Срби, који нису кикиндској струји по вољи).

У Тамишвару су се већ довољно уверили да је електрична светлост много светлија него друга ма која вештачка светлост. Но уверили су се још и о томе, да је електрична помрчина иста, као и друга помрчина.

„Но тамо мора бити „нешто“ — рече Никица, док се официр онај толико савија.“ Пролазећи поред клупе баци Никица један поглед на леву страну. Њему је то доста било да опази, е је она што седи са десне стране много старија и зацело мати поред ње седеће госпођице. Када се Никица неколико корака удалио од клупе, поче му пред очима лебдити женска плавих као небо очију, густо-плавне косе, бујних образчића, румених усница, густих обрвица и т. д. и т. д. Никица је све лакше све одмереније ишао, док најпосле не седеше на једну оближњу клупицу. Никица изгледаше, као да је у грозници а ни сам не знађаше одкуда доспе у то стање. Срце му је јако куцало и ту своју узбуђеност није могао сакрити од Мирка који мишљаше: шта је говор о љубави на спрам погледа једног девојчета — ал' ипак нехтеде се пред Никицом издати, да је на њему што приметио, већ га само запита: „како ти се допада то чедо?“

„Та није ружна“ (ко бајаги) одговори Никица, — „но мора да је заљубљена у оног официра.“

„То може лако бити“ — одговори Мирко — „јер сам опазио, како га умиљато гледа. Сада си дакле видео, да и у Б. има лепих госпођица. А сада ако ти је по вољи, можемо овуда наоколо на у гостионицу.“

„А зашто наоколо? можемо и овуда откуда смо и

И В Е Р Ј Е

У хрватској књижевности има један ивер, који није далеко пао од класе. Ивер тај, то је једна школска књига, којој је наслов: „Ustav kraljevine Hrvatske i Slavonije, za obće pučke i gradjanske škole. Sabrao i složio Marijan Vuković, kr. županijski školski nadzornik“.

Ту се на страни 2. вели:

„Stanovnici Hrvatske, Slavonije i Dalmacije sačinjavaju poseban narod, koji se zove hrvatski.“

А ту под звездицом стоји ово:

„Žitelji Bosne i Hercegovine takodjer su Hrvati izuzev nešto malo drugih plemena.“

На истој страни стоји још и ово:

„Osim njega (т. ј. хрватског народа) nalazi se još u Hrvatskoj: Magjara, Njemaca, Talijana, Čeha i Slovaka, zatim Židova i Cigana.“

Даклем и Жидове и Цигане волије споменути г. жупанијски школски надзорник а само — Србе не!

Ето шта пишу школски надзорници у књигама за опће поучке и грађанске школе!

Боже мој, боже, да ли се синови госпде чланова нашег „самосталног српског клуба“ заплачу од жалости, кад овако што морају да уче у школи?!

Проба пера.

LXVII.

Прави филозоф.

„Рецимо што јесте;

О што нам је крити!

дошли“ — рече Никица — и жељно погледаше на клупицу — где сеђаше лепа госпођица. Када су близу клупице дошли, подигну се две женске и пођу кући. Официр се дубоко поклони, нашто се млада госпођица осмехну и лако ману са својом нежном ручицом рекавши: ађе Јозеф. Никицу вешто прође од главе до пете. Ал’ шта ми је — мишљаше у себи — да ли нису то предстраже љубави? е гледај ти чуда, где ме занесе, па још у једном магновењу Морам ићи за њима да видим где станују. Оне уђоше у једну лепу кућу не далеко од „златног јелена.“

„Но то мора да је партија“ помисли Никица у себи — „та погледај само дворац па још онако лепо чедо; та морам ту где род наћи стан, да је могу увек гледати. Јеси л’ ти Мирко познат с њима?“

„Нисам — но толико ти могу казати, да је та госпођица ћерка једног од најбогатијих трговаца у Б.“

После тога се растадоше. Мирко је био утешен, јер је сада уверен да је Никицу устремила стрела. — Сутра дан чује Никица, да неки Вајс има једну собу, коју би рад издати у најам. Вајс је становао преко пута лепе госпођице. Он заиста имађаше једну собу, ал’ ју немогаше издати до кроз три недеље, јер у њој становаше једна госпођа из Францеске, која ће кроз три недеље отпутовати. Никица оде до Вајса, и каже му, да ће он ту собу узети у најам, с

Да, — филозоф прави
Мора добро пити, —“

(Тако вели Витомир
Носа багрошарна)
„Јер је филозофија
Здраво суво парна.“

LXVIII.

Зар није тако?

Кад Цигану царство даше
Шта му ј’ први пос’о био?
Пословица тако вели,
Да је оца обесио.

То већ није лепо,
То гадно беаше.
(Треб’о ј’ оне обесити,
Што му царство даше.)

LXIX.

„Варош“ или „град.“

Требал рећи: „варош, —
Ил је боље: „град?“
Нисам компетентан,
Ја сам јоште млад.
Ал би ми се хтело
Рећи већ и сад,
Да је свесно село
Много више зрело
Него труо град.

LXX.

Ја и публика и критичар.

Ја. Докле ћу ја пера пробат’,
Као гушчад лења?

тога да ју ником другом не издаје, нашто му Вајс даде своју поштену реч.

Никица је од тада сваки дан — разуме се после предавања — шетао по „променади.“ Када би опазио, да је и лепа госпођица на шеталишту, одма би поред оне клупице шетао, осврћући се често, да ли госпођица гледи за њим. Она је више пута гледала за њим; јер премда је она свога Јозефа силно љубила, ипак ју неко љубопитство гоњаше да дозна, ко је тај млади човек. А најпосле Никица није баш ни ружан, једина је мана била на њему та, што су му прсти били жути од дувана. Никица је знао, да та лепа госпођица воле тога официра, али му чудно бејаше у шта се загледала, да ли у оне шилом засађене бркове, да ли у оне мачије очи? Е али свако има свој густ, може бити да се загледала у сјајна дугмета или у звездице на огрљци. Бог ће ју знати, само сам ја уверен, да је у њега заљубљена, та онај осмејак, онај поглед, који на њега управља — јасан је доказ. Али нећу духом клонити јер ако нисам много лепши од њега ал бар имам лепше бркове а и са имањем, неби се ни с ким мењао, дакле напред Нико — прво познанство а остало ће лако ићи.

(Продужиће се.)

Публика. Док не лупиш о камен
Нашега стршења.
Критичар. Ти ћеш донде булазит',
Док се не расрдим,
Па те строго, поштено,
Својски не нагрдим.
Ја. Браво, ретка гласино!
Никад не промукла!
Водем таку критику —
Ма ме и утукла.

Г—д—н.

Један ноћни догађај.

Пријатељ А. и Б. беху најближе комшије, те су редовно после вечерњих састанака заједно кући ишли; једном приликом седели су пријатељи мало дуже, те кад се кући кренуше спази А. да му је комшија Б. у потпуној мери напит! Пријатељска дужност му беше комшију у стан одвести и у кревет сместити. Са тешком муком умири А. свога друга и пође кући; кад изађе из куће спази на његово велико чудо свога друга опет на улици; одма га у кућу увуче и на ново га у постељу смести; пође кући и убезекне се кад и опет нађе комшију на улици; не остаје му ништа друго већ поново увести га у стан и препоручити му, да буде миран па онда утјешен пође кући. — Кад је и опет спазио пријатеља на соваку није био у стању ову загонетку себи разгумачити али то му разјасни његов пријатељ и комшија Б. са речима: „фала ти брате на пријатељству, али сад је већ доста, ово је већ трећи пут како ме бацаш кроз прозор на поље из мог рођеног стана.“

— ек —

Из (комуналне) школе.

Учитељ (показујућ прстом на једног ђака)
Оди симо!
Ђак (разрогачио очи, али се не миче с места).
Учитељ. Та теби сам, теби сам казао. Оди симо!
Ђак. Али молим, господине, ја се не зовем Симма; моје је име Милош.

Варјача.

Брудер Вајун наздравља поп Николином Марку.

Пошто близина наступа, а радост општину обузима, ја желим, да се мој пријатељ ближи, јер поповштина и учитељство треба да је комплет — а пријатељ ће то изградити (ваљда мисли изабрати Марка у Сомбору) таки нам подбајет. — Сродство на страну . . . сад господине дични још киша иде! — ал немојте господине . . . мени . . . мени . . . уживам — ово је наш парламент — живили господине (чују се похвале и дивљење) — Имам ја драстичнијих израза браћо, ал' овде ми паде ум, као што иње пада . . . Сад ми допустите оно осећање — лако је себи у четир зида од строгости професора, ал' тешко је бити род у самоћи! — (дивљење) маните се ви у четвороуглом столу — идите ви у . . . школу — допустите

г. председниче, ви сте луђи, него ја што говорим — мора се наћи према свакој здравици која ће се отликовати — а то је у жанеру овога друштва — да додам његову прилежност, а који му је дао ову прилежност! и која се врши према домовини — нека грокће ко крмача у бундици — то је магнет, који је све привукао себи. — Ја врло добро знадем, који то име значаја, да обелодањује и према општини Гапој — са врбе стакло — а д'нас, ја мислим да је извор врела био, и да је изразу мађарској — а шта ти Ташо магарче један — образ је осветлао томе врелу, тога да бог — а ви браћо ако сте филозофи, онда нека вам је, а ја браним и против Шпајзера . . . (елал, елал вичу) говорник се да уморен и прекида, јер неналази за достојне пред којима говори.

Мутави.

Е гле, гле!

Учитељ Н. карао је некога ђака, што је нешто заборавио урадити; па му рече: „Кад си тако глуп, да све заборавиш, а ти купи себи ноћбух, па забележи све, што ти треба да не заборавиш. Тако и ја радим.“

Из главе.

Неко дође у радионицу неког молера и ту опази слику, која је представљала бадње вече.

— О, како сте ви то лепо урадили. Особито ми се допада слама по патосу. Баш као да је права. Ту сте сламу сигурно прегледали.

— О, боже сачувај, то је све из моје главе.

Из палате.

Дете. Је ли, мамице, кад сиромашни људи умру, дођу ли и они у рај?

Мамица. Дабогме, чедо моје; јер друкче ми у рају не би имали послужитеља.

Разлог.

Н. Опет си дошао да просиш. Ономад сѝм ти покло-нио леп капут, — а сад си опет издрпан. Куд си део тај капут?

Просјак. Продао сам га.

Н. А за што.

Просјак. Јер у лепом капуту не могу ићи да просим.

Из школе.

„Која животиња најлакше научи говорити?“ за-пита учитељ једног ђака,

Ђак ћути. Осврће се да ли ће му који друг по-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

моћи. Један из буџака, хотевши да га подсети на папагаја, мету савијен кажипрет на пос.

„Аха!“ помисли у себи запитаник и са свим на цигурно одговори: „Слов.“

Сократова смрт.

А. Јеси ли ти већ видео ону лепу слику „Сократову смрт“?

Б. Сократову смрт! — Е! Нисам чуо ни да је умрло. — А шта му је фалило?

У Хини.

Два мрнара Србина (а можда су и Хрвати били) доспеше бродом чак у Хину. Ту су преноћили у некој гостионици. Они се у јутру рано пробудише и међу њима се отвори овај дијалог:

А. Кам' тај рум!

Б. Па зар већ!

А. А шта знам! Ја ћу рум; ти пи теј.

Б. Баш си сом!

Тај разговор њихов чуо је један Хинез, који је у истој соби спавао, па у себи рече: Е боже мој, ала су то даровити људи; само су преноћили овде, па већ знају хинески.

Одговори уредништва.

Г. Сими Мандићу, студ. мат. Градац. Желите да Вам потврдимо, да „нисте идентичан са писцем оних двеју песама „Два манастирска кључа“ које су штампане у 32 броју овога листа“ Ми истина не увиђамо, да у оним песмама има чега иоле страшног и опасног, но дужни смо истину казати, да ви нисте писац упитних песама, које смо од Вашег имењака и презимењака из са свим другог краја добили.

Све дужнике наше, којима су разасла-те нарочите карте и сада уз овај број црвене це-дуље, молимо да сваки свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, како би се опростили непрестаних опомена и ми досаднога посла.

Администрација „Стармалог.“

КЊИЖЕВНА ВЕСТ.

Ушао је у штампу и за који дан ће угледати света

ПОЛАЖЕНИК

БОЖИЋНИ ДАР СРПСКОЈ ДЕЦИ
ОД БРАЦА ЈОВЕ.

Пре неколико дана посла нам Божић свога гласоношу, да нам јави, како је близу и да му се скоро надамо. Тај гласоноша беше ономадашњи црви снег. . . Деца му се обрадоваше — а родитељи и њему и радости дечијој. И деца и родитељи сетеше се божићних радости и дарова. . .

„Чиме ли ћемо децу своју обрадовати?“ помислише родитељи.

„Какав ли ће нам дар спремити родитељи за Божић?“ запиташе се деца.

Ми смо то чули и видели па ево сад јављамо и деци и родитељима српским, да смо се досетили, како бисмо помогли и једнима и другима, како бисмо обоје обрадовали. Похитасмо те одмах дадосмо у штампу

ПОЛАЖЕНИК

БОЖИЋНИ ДАР СРПСКОЈ ДЕЦИ
ОД БРАЦА ЈОВЕ

— Украшена сликом Чика-Јове — Змаја —

Осем насловне слике Чика-Јовине и песме уз њу до-неће наш Полаженик још коју нову песму Чика-Јо-вину са сликама; поред тога три божићне при-поветке од Браца-Јове („Божићни Апостол“, „Кума-Јовановполаженик“ и „Бадње вече у ђачкој собици“). А да се коме не учини мало песама, спремио је Радован — баш имењак нашег Полаженика — осем песме уз насловну слику Чика-Јовину, још неколи-ко лепих песмица.

Ми свог Полаженика удесисмо, како боље мого-смо, и надамо се да нећемо бити постидни са њега; само нека му српски родитељи и деца радо отворе врата дома свога, као и сваком другом полаженику, и нека га послу-љубављу и радошћу, а он ће им причати и причати о миру и весељу божићном до миле воље. . .

Господу учитеље, ђаке на гимназијама и реалкама и сваког пријатеља божићне дечије књиге, (коју издајемо из чисте љубави и из никаквог другог разлога) молимо, да јаве деци и родитељима за нашег Полаженика и да скупе претплату на њега; а књига ће изаћи одмах после Оцева и Материца и разаслати се претплатницама.

Полаженик ће изнети око шест табака уобича-јеног мањег формата, а цена му је тридесет новчића. Ко из љубави скупи осам претплатника, добија једног По-лаженика на дар. Књижарницама и препродавцима да-јемо 25% рабата.

Претплату ваља слати: Штампарији А. Паје-вића у Новом Саду или на адресу издавачеву: Jo-ван Максимовић, Mediciner, Wien, 8, Floriani- gasse, 22. — Из Србије замолили смо књижару Ве-лимира Валожича да одонуд прима претплату. — Кома је књижарница у месту, нека се претплати код ње.
У Бечу 27. новембра 1884.

Јован Максимовић,
медицинар.

КРАСНИ БОЖИЋНИ ДАРОВИ

(који могу поднети и за „материце“ и за „очеве“).

„Срп. Илуст. Новине,“	1—12 бр. у дивот-корицама	4 ф. —
„	1—36 „ „ „	12 ф. —
„	1—36 „ „ позлаћ. кориц.	13 ф. —
„Невен“	Чика Јовин лист за 1880 у дивот-кориц.	2 ф. 60
„	„ „ „ 1881 „ „ „	4 ф. 60
„	„ „ „ 1882 „ „ „	4 ф. 60
„	„ „ „ 1883 „ „ „	4 ф. 60
„	„ „ „ 1884 „ „ „	4 ф. 60
Певанија Змај-Јована Јовановића, десет свезака		
у дивот-издању укоричено		8 ф. —
Исто издање за народ неповезано.		4 ф. —
Стража књига за науку књижевност и друштвен		
живот, за 1878—1879, шест књига		6 ф. —
„Стармали“ лист за шалу и сатиру за 1878		2 ф. —
„	1879	4 ф. —
„	1880	4 ф. —
„	1881	4 ф. —
„	1882	4 ф. —
„	1883	4 ф. —
„	1884	4 ф. —
Две студентске расправе И. Руварца.		60
Основно начело, критички увод у општу филозофију.		
написао Др. Лаза Костића		60
Почетнице природних наука десет св укоричених		5 ф. —

Ко поручи за 10 фор. ових књига добија 25% рабат, а ко поручи још више, добија највећи књижарски рабат.

Издавалац-штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетна до данас.

НОВЕ КЊИГЕ,

послате уредништву на приказ.

Илустрована историја српског народа, од најстаријих времена до проглашења нове краљевине. За народ и школу. Са 100 слика. Издаје Коста Мандровић. У Бечу 1884. Verlag v. Jos. A. Massanetz & Comp. in Wien. Свеака 9. Цена 20 нов. или 50 пара.

Јастребић против Грличића приповетка Сватоплука Чеха превео с чешког Срет. А. Поповић. У Београду 1884. Издаје књижаре Велимира Валожића. Цена 1. динар.

ДВЕ НОВЕ КЊИГЕ

I.

ЧИТАНКА

ЗА ПРВИ И ДРУГИ РАЗРЕД
НИЖИХ ЗАНАТЛИЈСКИХ ШКОЛА.

Мађарски написали:

Др. Геца Емерици

Мавро Гелери

управи њих занатлијских школа.

бележник зем. занат. задруге.

и

Јосиф Петерфи-Јагочки

министарски надзорник занат. школа.

За употребу српских ученика занатлијских школа

ПРИРЕДИО

Стеван В. Поповић

епарх. школ. референт.

Књига је тврдо укоричена и броји 300 страна.
Цена јој је 90 новч.

II.

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ ИЗАЋИ ЋЕ ИЗ ШТАМПЕ

ПЛОВИГРАД

ПРИЧА

ЖИЛ-ВЕРНОВА

ПРЕВЕО

Бранко Мушицки.

Књига ће изнети 12 штампани табака на
8-ни, и цена јој је само 60 новч.

На обе књиге нека се наручбине упућују
Штампарији А. Пајевића у Н. Сад.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1885.

СА НАЈОДАБРАНИЈОМ САДРЖИНОМ И 25 ВЕШТАЧКИ ИЗРАЂЕНИХ СЛИКА

ГОДИНА ЈЕДАНАЕСТА

Цена 50 новч или 1 динар

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац,
добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упу-
ћивати издавалац штампарији А. Пајевића у Н. Саду.

ОГЛАСИ.

ПОШТОВАНИМ ДОМАЋИЦАМА

У интересу је сваке домаћице без сумње,
да може у свако доба зготовити добру каву, а
то се зацело најбоље даје постићи мешањем
Чинкел-ове црвеног крста каве, која је као што
сви признају најваљанији и најкуснији фабрикат.

За то не треба ни једна домаћица да про-
пусти, а да не набави за своју кућу:

ЧИНКЕЛ-ОВУ ЦРВЕНОГ КРСТА КАВУ.

Чинкел-ова црвеног крста кава може се
добити у свакој већој специјалској трговини у
округлим пакетима од круте хартије.

Онда је само права, ако има на њојзи за-
штитна белешка црвеног крста.

С поштовањем

Авг. Чинкел-ови синови

4—15

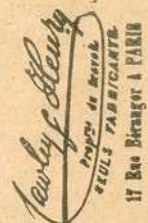
Aug. Tschinkel Söhne.

НАЈВОЉИ
ПАПИР ЗА ЦИГАРЕТЕ
ЛЕ ПРАВИ

LE HOUBLON

ФРАНЦУСКИ ФАБРИКАТ
од SAWLEY & HENRY у Паризу.
Ваља се чувати од подражавања!

Само је онда овај папир за цигарете
д прави, ако је на сваком листу отисак
Le Houblon и ако ваки картон
има марку штитилицу и сигнатуру.

SAWLEY & HENRY
500 FEUILLES
FORMA FRANCIS
C. SAWLEY & HENRY
PARIS
Fac-Similé de l'Etiquette
11 Rue Beaugrenier 1 PARIS

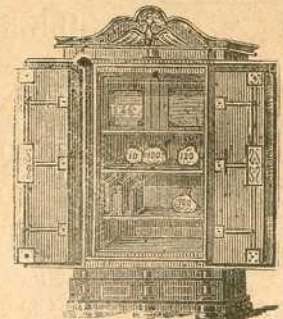
15—36

КАСЕ

по најновијој американ-
ској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају
ни једној до сада познатој фабрици а у
цени су знатно јефтиније. — Наручбине
прима и одправља госп. Борђе Миличевић,
трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу
мустре видити и цене сазнати.

30—33